

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

PÖYTÄKIRJA

VN/17618/2022

1/4

1.9.2025

YRITTÄJYYDEN NEUVOTTELUKUNNAN KOKOUS 3/2025

Aika: Perjantai 16.5.2025 kello 9.00 – 10.58

Paikka: Hybridi -kokous: läsnäosallistuminen: Eteläesplanadi 4, Helsinki, kokoustila: Sali 9; etäosallistuminen: Microsoft Teams

Osallistuivat läsnä: Alivaltiosihteeri Petri Peltonen, työ- ja elinkeinoministeriö (puheenjohtaja)
Toimitusjohtaja Anne Kangas, Hoitokoti Päiväkumpu Oy (varapuheenjohtaja)
Hallituksen puheenjohtaja Petri Salminen, Suomen Yrittäjät
Toimitusjohtaja Eeva Kovanen, Kovanen Capital Oy
Senior Director, Marjo Ilmari, Business Finland
Hallituksen puheenjohtaja Jussi Tuohino, Arctic Infra Oy
Toimitusjohtaja Liisa Hanén, Mikro- ja yksinyrittäjät ry
Neuvotteleva virkamies Jaana Valkokallio, työ- ja elinkeinoministeriö (sihteeri)
Neuvotteleva virkamies Natalia Härkin, työ- ja elinkeinoministeriö (pääsihteeri)

Osallistuivat etänä: Konsernijohtaja Alexander Bargum, Algol Oy
Hallituksen jäsen Anne Niemi, Suomen Yrittäjät
Toimitusjohtaja Ismo Nurmi, Siivousliike Uuspalvelu Oy
Toimitusjohtaja Leena Perämäki, Into Seinäjoki Oy, klo 10.57 asti
Toimitusjohtaja Sami Ensio, Innofactor Oyj
Kaupunginjohtaja Mika Ingi, Liedon kaupunki
Erikoistutkija Tommi Pulkkinen, Turun yliopisto
Toimitusjohtaja Susanna Blomqvist, Saintex Oy
Johtaja Matti Muhos, Oulun Yliopiston Kerttu Saalasti Instituutti
Aluejohtaja Anna Karppinen, Finnvera Oyj
Johtaja Paula Miettinen, Helsingin kaupunki
Ylijohtaja Petri Lempinen, opetus- ja kulttuuriministeriö
Budjettineuvos Armi Liinamaa, valtiovarainministeriö
Opetusneuvos Nina Penttinen, opetusneuvos, opetushallitus (sihteeristö)

1. Kokouksen avaaminen ja osallistujien toteaminen

Kokouksen puheenjohtaja Petri Peltonen avasi kokouksen klo 9.03. Sihteeristö ottaa ylös kokouksen osallistujat.

2. Asialistan hyväksyminen työjärjestykseksi

Hyväksyttiin asialista kokouksen työjärjestykseksi.

3. Eurooppa- ja omistajaohjausministerin ajankohtaiskatsaus

Ministeri Strand kiitti mahdollisuudesta osallistua yrittäjyyden neuvottelukunnan kokoukseen ja toi esiin keskustelun merkitystä neuvottelukunnan asiantuntevassa piirissä. Ministeri kuvasi hallituksen vastuunjakoa EU-asioissa ja korosti Eurooppaministerin roolia budjetti- ja huippukokousvalmisteluissa. Suomen EU-politiikan painopisteitä ovat kilpailukyky, turvallisuus ja puhdas siirtymä. Omistajaohjauksessa yhtiöt jaetaan finanssi-intressin, strategisen intressin sekä erityistehtävayhtiöihin. Talouskasvun tukemiseksi on tärkeää houkuttaa kansainvälistä T&K-toimintaa Suomeen. Ministeri totesi myös, että kasvuriihessä on lisätty panostuksia erityisesti energia- ja ympäristöteknologian yritysveitoiseen T&K-toimintaan. Olisi erittäin tärkeää, että jatkossa esimerkiksi T&K-tohioriohjelmat vahvasti vivuttavat myös yksityistä T&K-pääomaa ja vastaavat korkean jalostusarvon vientiteollisuuden yritysten tulevaisuuden tarpeisiin.

4. Neuvottelukunnan nostot Eurooppa- ja omistajaohjausministerille

Neuvottelukunnan nostot Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Strandille teki Suomen Yrittäjien hallituksen puheenjohtaja Petri Salminen, toimien myös EU:ssa SME Unitedin puheenjohtajana. Salmisen mukaan Suomessa on viime vuosina otettu EU-vaikuttamiseen osallistuvia tahoja aiempaa paremmin mukaan, ja Suomen EU-politiikan painopisteet ovat linjassa eurooppalaisten pk-yritysten tavoitteiden kanssa. Salminen totesi, että yrittäjille on tärkeää, että EU käy yhteisiä neuvotteluja esimerkiksi tariffien suhteen, eikä eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä saa vaarantaa. Salminen kritisoi ylisääntelyä, joka heikentää yrittäjyyden houkuttelevuutta. Hän piti nykyisen komission kilpailukykyyn liittyvää agendaa oikeasuuntaisena ja totesi, että "Pienet ensin" -periaate alkaa näkyä. Salmisen mukaan tulevalta sisämarkkinastrategialta toivotaan toimia maksuviivästysten kitkemiseksi, sillä suuret yritykset voivat viivästyttää maksuja jopa useilla sadoilla päivillä. Strategiassa on myönteistä myös omistajanvaihdosten huomioiminen. Lopuksi Salminen totesi, että Suomen pankkirahoitus ei aina tue riittävästi yritysten riskinottoa investoinneissa.

5. Asiakohtien 3-4. keskustelu

Kokouksen asiakohtien 3-4 keskustelussa kiitettiin hallitusta yrittäjyyttä edistävästä päätöksistä sekä ministeri Strandin kannustavasta alustuksesta yrittäjyydessä. Samalla neuvottelukunta nosti esille yrittäjyyden kapeikkoja, kuten kireän sääntelyn, perintö- ja lahjaverotuksen, joka ei tue riittävästi kotimaista omistajuutta sekä mikro- ja pienyritysten kasvukykyä tukevan mekanismin puutteen.

6. Yrittäjyyteen vaikuttavat EU-prosessit työ- ja elinkeinoministeriön työllisyys ja toimivat markkinat -osastolla

Työ- ja elinkeinoministeriön työllisyys- ja toimivat markkinat -osaston osastopäällikkö Jan Hjelt esitteli EU-prosesseja ja yrittäjyyteen liittyviä ajankohtaisia valmisteluita osastonsa vastuualueelta. Aluksi hän kuvasi osaston tehtäviä ja totesi, että työllisyys- ja toimivat markkinat -osastolla (TTM) on vastuullaan noin 60 prosenttia työ- ja elinkeinoministeriön lainsäädännöstä.

Työlainsäädännössä valmistellaan kansallista sääntelyä EU:n alustatyödirektiivin ja etätyötä koskevan sääntelyn pohjalta. Sisämarkkina- ja yrityslainsäädännössä painopiste on hallinnonalan säästöjen kohdentamisessa siten, ettei luvitus hidastu. Omnibus-sääntely etenee osana sisämarkkinastrategiaa. Sääntelyn kehittämiseen liittyvä norminpurku on tuonut merkittävää hallinnollisen taakan kevennystä. Kilpailulainsäädäntö jakautuu kilpailuun, valtiontukeen ja julkisiin hankintoihin. Komissiossa valmistellaan muutoksia kilpailusääntöjen menettelyihin, markkinoiden sulkemista koskeviin suuntaviivoihin sekä yrityskeskittymien sääntelyyn.

Valtiontukien osalta keskustellaan ns. "voittajien valitsemisesta" osana EU:n teollisuuspolitiikkaa. Suomi puolustaa vapaata kilpailua ja korostaa yhteisten, teknologiaan ja hankkeiden laatuun perustuvien kriteerien tarvetta, jotta se voisi menestyä rahoituskilpailussa. Julkisten hankintojen EU-sääntelyä ollaan uudistamassa vuoden 2014 direktiivien pohjalta.

Prosessin arvioidaan kestävän vähintään viisi vuotta. Huoltovarmuuden merkitys on kasvanut, ja Suomessa yritysten rooli varautumisessa on keskeinen. Huoltovarmuuslain uudistuksessa pyritään säilyttämään tämä rooli.

7. EU:n Omnibus -paketti ja sen toimeenpano

Työ- ja elinkeinoministeriön hallitussihteeri Sami Teräväinen esitteli komission antamaa Omnibus I -esitystä, joka sisältää kolme erillistä lainsäädäntöehdotusta sääntelyn yksinkertaistamiseksi. Ns. *Stop-the-Clock* -ehdotus, joka koskee kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) ja yritys vastuudirektiivin (CS3D) täytäntöönpanon lykkäyksiä, on jo hyväksytty. Lisäksi esitys sisältää sisältömuutoksia kyseisiin direktiiveihin sekä hiilirajamekanismiasetukseen (CBAM).

Teräväinen kertoi, että alkuperäisten säädösten toimeenpano on edelleen kesken. Kestävyysraportointidirektiivi koskee vain suuria pörssiyrityksiä, ja Omnibus-ehdotuksessa näkyy selkeä paine sääntelyn keventämiseen. Ehdotus on parhaillaan eduskunnan käsittelyssä. Kestävyysraportoinnin (ESG) osalta ehdotetaan soveltamisalan rajaamista siten, että noin 80 % yrityksistä jäisi EU-tasolla veloitteen ulkopuolelle. Suomessa tämä tarkoittaisi, että velvoite koskisi jatkossa noin 130 yritystä eli noin 10 % alkuperäisestä määrästä. Yritysvastuudirektiivissä hallinnollista taakkaa pyritään keventämään muun muassa rajaamalla haitallisten vaikutusten tunnistamisvelvollisuus vain suoriin liikekumppaneihin ja tekemällä muita sääntelyä yksinkertaistavia muutoksia. CBAM-asetuksen muutoksissa keskeinen ehdotus on vapauttaa pienet lähetyserat tuovat maahantuojat – pääasiassa pk-yritykset ja yksityishenkilöt – CBAM-velvoitteista. Suomessa tämä poistaisi veloitteet noin 92 prosentilta yrityksistä.

8. Asiakohdan 6-7. keskustelu

Kokouksen asiakohdian 6-7 keskustelussa Omnibus-ehdotusta pidettiin yleisesti myönteisenä ja tervetulleena. Esityksen nähtiin osoittavan, että EU on valmis kuuntelemaan yritysten näkemyksiä ja korjaamaan toimimatonta sääntelyä. Korostettiin, ettei kansallisessa lainsäädännössä tule tiukentaa normeja alkuperäistä enemmän. Esimerkiksi kestävyysraportointidirektiivin osalta Suomessa säädetty vaatimus tilintarkastajan tekemästä tarkastelusta nähtiin poikkeuksellisen raskaana verrattuna muihin jäsenmaihiin. Julkisten hankintojen osalta tuotiin esiin tarve varmistaa kaikkien yritysten tasapuolinen kohtelu. Huolta herätti se, että vastuullisuusvaatimusten lisääminen hankintadirektiivin uudistuksessa voisi vaikeuttaa erityisesti pienempien yritysten osallistumista tarjouskilpailuihin.

9. Edellisten kokousten 1/2025 ja 2/2025 pöytäkirjojen hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisten kokousten pöytäkirjat.

10. Yrittäjyyden neuvottelukunnan ajankohtaiset

Neuvottelukunnan pääsihteeri Natalia Härkin kertoi neuvottelukunnan täydentämisestä ja toimikauden jatkamisesta tämän hallituskauden loppuun asti. Härkin totesi, että tasa-arvolain mukaisesti jäsenen vaihtumisen yhteydessä tulee esittää ensisijaisesti väistyvän jäsenen kanssa samaa sukupuolta oleva esitys jäseneksi.

Härkin kertoi, että viime kokouksen jälkeen on jatkettu valmisteluja neuvottelukunnan työhön, jolla on tarkoitus kerätä alkusyksyyn mennessä yrittäjyyden neuvottelukunnan jäsenistöltä nostoja yrittäjyyden edistämiseen. Nostot olisi tarkoitus julkaista syyskaudella. Asiaa käydään läpi tarkemmin seuraavassa kokouksessa.

11. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

12. Seuraava kokous

Neuvottelukunnan seuraava kokous pidetään 5.6.2025 kello 13.30-15.30 etäkokouksena.

13. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.58.